

279356

F O A N D

P 187

пептръ

ЖАНТЪ, ПИКЕМЪ НИ АДИГРАТОРЪ.

№. 1.

СЪМБЪТЪ, 5. ЯНЮАРИЙ.

БИБЛІОТЕКА СИЮ
Nr. 1309 1942

1852.

Принципът на пептръ институциите органически
и подчинени на корона але Статута и жи-
нърътеск австріак.*)

1. Церите жиорднате към Статута жиорътеск
австріак спирт титулите веки историче сеаъ синт ал-
теле поъ фак пърдиле конститутиве недеспърдиле
але топархіе ерезітаріе австріаче. — 2. Наиме „цер
de корона“ аре а се жиореввіода жи літва офі-
циаль пътна ка пътніца ценераль, іар кънд о деа-
ръ се пътешите осевіт, атвпч тоддеаина съ се
еспріте пропрія ей титлатвръ че і се квіне. —
3. Mieszaniele дерілор de корона съ фіе пъстрате
къ брешкаре скімбъръ жиордните пе треввіоне
adminіstratіve. — 4. Жи фіекара деаръ de корона
а ѿ а се ашеза дерегъторії (офіціолате) жиоръ-
тенті de черкъ жи дінгтврі амъсрате (спирт
пътніре обічніті жи деаръ), іар жи ачеленаш пе
кът се поте съ се зпіаскъ фелібрітеле ратнрі ад-
minіstratіve жиоре термін хотърьці de актівіта-
те. — 5. Престе офіціолате de черкъ се вор а-
шеза спирт пътніре жиордната жи деаръ жи прі-
віоне adminіstratіv офіціолате distrіktualе (ко-
мітате, делегації ш. а. Капрісъ ачелораши се
ва дефіце къ респектареа жиоръцелор веки ші
а треввіоне пресенте. Жи дері тіч de корона
прекът ші престе тот, шде ня с'ар эръта піч
о треввіоне пептръ ашезареа de офіціолате distrіk-
tualе, ачеленаш вор лінсі. Офіціолате distrіktualе
спирт свордінате губерніялі провіндіал (П.
В.), ші ѿ сферъ de жиоре кът суправігіторії,
кът есекіторії ші adminіstratіv. — 6. Престе офі-
ціолате distrіktualе стаъ жи дерілор de корона
губерніялі ші капъл церей (губернаторія). Хотъ-

рърі деосевіте вор дефіце тъпвіреа тревілор, чер-
къл жиорърілор губерніялі, пъседівпеа ші плені-
пятінцеле губернаторіялі ші свордінатае жи ма
супределе автогрітъці. — 7. Де комітне вор фі
прівіте ачеленеа комітне каре се афль ші каре с'аъ
афлат жи фіппдъ, тотвш жиордніреа лор се поте
фаче аколо, шде ачеленаш е пеанітрат дорітъ сеаъ
жиордните жи тъсра треввіонелор ші а інтерес-
елор. — 8. Да організареа комітнелор треввзе съ
се респектезе осевіреа жиоре комітн сътепті ші
оръшнене, маі вжртос жи прівіонда ачестор din үр-
ть калітатеа лор чеа веке ші пъседівпеа сінг-
ларъ de четъці рецешті ші жиорътетні. — 8.
Да аронзіреа комітнелор сътепті фошті посесорі
марі de пътън се пот дескіна din үргътнітіа
комітнелор ші а се свордіна deadрентъла жи дере-
гъторіїле de черкъ спирт kondіціоне каре се вор de
терміна маі deапроне жи фіекара деаръ. Маі тъ-
ате дінгтврі домпешті жиоре се пот жиорътні
спре сконч ачеста. — 10. Прешедінці комітн-
елор сътепн ші оръшнене ѿ а фі спиртн жи жиоръ-
тіреа ші дінь жиорднірърі жицъ ші, да denomі-
реа губерніялі. Ачеленаш ѿ съ фіе жиорътні пе
кредіонда ші асквілтареа кътъ топархъя ші жиор-
плінреа къ квітет кврат а даторіонелор чеорлам-
те. Іар аколо, шде реферіонеле комітнелор, эр
чере ачеста, съ фіе спиртсе жиорднірътівпеа губ-
ерніялі жицъ ші алте категорії маі палте де
але дерегъторілор комітнел. — 11. Комітнелор лі
се дъ воіе аші алеце пе прешедінці лор коміт-
нелор ші пе комітнелоре комітнел дінь за порша-
тів de алеце че есте а се ашеза, ші пе жиоръ
прекаузіоне легале. — 12. Титлатвреле прешедін-
цілор комітнелор ші але комітнелор комітнел спирт
а се детерміна дінь кът фіссе маі палте datі-
на кътъріе дері. — 13. Черкъл жиорърілор комітн-
елор аре а фі рестрінс жи тревілор комітнел
жисъ къ жиордніреа пептръ комітн ші дерегъ-

*) Веzi патентеле жиорътетні din 31. Дек.
1851 жи Газетъ №. 1 а. в.

торій лор, ка еле дерегъторієй житпъртешні съ
dea ажъторівл червт сеаѣ хотържт пріп ордінъ-
дівнї цеперале орі спедіале жи тóте тревіле пъ-
вліче. Жикъ ші жи тревіле комівале пропрій ла-
круріле ші хотържріле комівалор маѣ імпорташе
каре жи норматівеле комівале се вор детермина
маѣ деапроапе, аѣ а фі снігсе ла ексамінареа ші
конфірмарае офіциолатор житпъртешні. — 14.
Пзблітгатеа десватерілор комівале съ се дель-
тре, афаръ пътai dѣ 'блеле акте сървъторешнї
апшіте, тотви тетбрілор комівале мі се дь воіе
а се інформа деспре впеле обіекте апшіте. —
15. Комівале се вор свордіна реглат ла офіcio-
латоре de черкѣ, ші пътai пріп есченівне жи
тъсвра deосенітелор лор калітъд вор фі сворді-
нате пеміжлочіт ла офіциолаторе дістріктвале сеаѣ
да газвернї (локотепенде). — 16. Дзпъ ачесте
пріпчіпій тревіле съ се комівіе пентрэ фі каре
деаръ дзпъ фелігірітеле житпредіврърі, норматіве
комівале коръснівзготе ачелораш. — Маѣ жико-
ло ла ачесте лақрърі съ се дзїе пзптале де ведере
ка, інтереселор преквіппітобре съ се копчадъ
ші о жиржврінду преквіппітобре, ші атът ла але-
церіле актіве ші насіве пентрэ ашезареа капілор
комівалі ші а комітегелор, ктм ші жи тревіле
комівале съ се асігвре о хотържтобре преквіппі-
нире пропріетъдій de пътпът жи тъсвра житпреді-
рі сале че аре жи квтаре комівіе ші а контрів-
зівнї че дь, іар індістріеї месеріашілор жи про-
пордівніа лор квтръ пропріетатеа de пътпът —
апшіт жи комівале четъцене квтръ пропріетарій
de касе — апої пе квт се позе корпорацінілор
пентрэ скопврі спіртвале ші матеріале. — Жи
регатвл лотвардо-венеціанѣ рътпъне жи валброеа
са норматівла комівале че се афль жи фіпдъ, фъ-
къндссе пътai впеле житвпътъдірі червт de ес-
періндъ. —

17. Дерегъторія де жідекъторі се ва цврта
жи тóтъ житпърьдіа пріп дерегъторі ші тріввале
жи позмеле Maiestдїї сале чесаро-реціе апосто-
личе дзпъ лециле каре се афль жи фіпдъ. — 18.
Офіциалії жістідій ші жідекъторі пе лънгъ иш-
страпреа пеатріпірі лор ла есерчіділ лециліт ал
дерегъторієй лор de жідекъторі, жи прівінда че-
зорлате репортврі але лор офіциале аѣ съ фіе
тракаці дзпъ інстрікцівніе че сніг жи фіпдъ
пентрэ дерегъторі de стат. — 19. Деснірціреа
жідекъторієй de офіциолаторе адіністратіве съ се
факъ ла тріввале жідекъторешнї колециале,
апої престе tot ла інстанціе a d a ші а треа,

жи регатвл лотвардо-венеціанѣ, ктм ші пе зnde
с'ар чеरе пеапърат, жикъ ші ла інстанціа пріма.
Де алтпінтреа ла тріввале сінгратіче ка ін-
станції пріме съ се житпреде кв ратвл адіні-
стратів жи офіциолаторе де черкѣ. — Іар житпреді-
ріе зівнїа din лъвптр а ачестор дерегъторі de
черкѣ (везі п. 4) се позе алтпіра дзпъ житпреді-
ріе зівнїа зі офіциал жідекътор сеаѣ адіністратор
жнадіас, дзпъ ктм вор чеरе житпредівръріе. —
20. Атът жи кавселе чівіле ші крімінале de діферінде аѣ съ
фіе треа інстанції. — 21. Інстанціїе кврат іспіді-
че, ктм ші прімеле інстанції зівнїе кв адіністръ-
ціонеа політікъ ка офіциолаторе де черкѣ сънг
мате а жідіка треві чівіле житпреде жарцінї че се
вор хотърж, ктм ші кавселе крімінале апшіте, апої
а черчета стареа кавсей ші а да тріввале крі-
мінале ажъторівл червт. — 23. Нентрэ тратареа
кавсelor чівіле ші крімінале жи a d a інстанції се
вор ашеза налтеле тріввале провінціале, жись
ръстрінде ла чеа таї пеапъратъ треввінду. — 24.
Квртеа сніпремъ жідекъторе аре съ се жілпінде-
зе ка а треа інстанції. — 25. Ла кълкърі de леци
ші крімі, пъпъ жи кът ачесте din ҳртъ вор къ-
dea жи сфера дерегъторілор de черкѣ, се ва жи
тродвче прочедвра інквісітобре (черчетътобре) жи
форпъ кът се позе таї сімпль. — 26. Жи кавселе
крімінале, каре сънг а се трата ла тріввале
колециале, есте а се пътai пріпчіпіа дзпъ каре съ
фіе пържторів (акквісторів, фіскѣ), зі апърто-
різ пзс жнадіас пентрэ пържтвл ші прочедвра
ворвалъ ла жікеіере. — 27. Прочедвра пз есте
пзблікъ, тотви ла пертратареа ворвалъ жи прі-
ма інстанції прешедінгелі і се ва da дрентвл ка-
ел съ позе da воіе пържтвлі de а кіема фадъ
зі позпър апшіт de асквілтторі. — 28. Пъра о
ва фаче проквроріа статвлі, а къреі сферь делі-
крапе се рестрінде ла прочесвл крімінал. — 29.
Тріввале de жіраді сънг а се дельтвра. — 30.
Сентрінде de жідекать аѣ съ еась пътai de ла
жідекъторі проказу. Формеле de жідекать сънг:
,,віноватъ,, певіноватъ, „авсолвіре de пъръ.“ — Про-
чедвра ла жідателе тріввале провінціале ші ла
сніпрема кврте de жідекать терце пътai жи скріс.
— 32. Норме таї деапріоне пентрэ актівітатеа де-
регъторілор жідекъторешнї вор кврінде лециліе
каре вор еши жи прівінца ачесаста. — 33. Кондіка
лецилор чівіле съ се житпредівр а зі дрент вол-
твн пентрэ тої кончетъценії Статвлі австріак
жикъ ші жи ачеле үрі, жи каре пъпъ аквш жикъ

н'аре валбрэ, дзпъ че і се вор преміте челе тай конформе прегътірі, респектънд ші сінгвлареле жи пречіврър а ле ачелораши; токта ашea съ се ппъ жи лвкрапе ші кондіка кріміналь пептрэ тот кврінсзл імперіал. — 34. Жи деріле де коропъ се вор ашеза статуте жи adinc центрэ статуа аристократік, сеаѣ адікъ пептрэ побледъ ерезітарій жи зестратъ къ о апъшіт вътъдіме de тошій, пептрэ прівілєйле ші datorіцеле еї, тай въртос і се вор кончеде ачелеіаш tot фелія de жи леспір пептрэ рідікареа de маюратврі ші фідеікомісврі. La църані съ се дзіе жи пътере інстрѣкціоніле сипътобре пептрэ пъстрапреа кврінсзлайор de тошій не аколо не зінде сън de ачелса. — Дерегъторійлор dictrіктвале ші гвбернійлор се вор da de ажеторів комітете консултътобре (Consulta) din повледа ерезітарій пропріетарій, din тошіері тарі ші тічі (сътені) ші din індустрій, дефігъндасе тай deanprоне обіектеле de консултатре ші сфера лвкрърі лор. Жи кът і'ар ар «i de доріт ка съ се трагъ жи ші алці факторі жи ачеле комітете, съ се іа жи въгаре de сеамъ дзпъ жи пречіврърі. Хотържрі тай deanprоне жи прівінда ачеаста се вор emіре пріп леї жи adinc. — 36. La дерегъторійле жи претешті de черкѣ съ се конкієтре din тіпп жи тіпп капії комізплор черквзл, кът ші пропріетарій тарі карії се афъл сепарації de комзпъ сеаѣ плепіпштілайор ші съ консултате жи тревіле сале.

ЦЕРАНД СІОС DIN КАСЬ.

De тъ 'птребі фъргате
Че е ферічіреа?
Жи ръспанд къ лакръмі,
Къ зъв еў-нв штіз;
Къчі тімпъ de аврз,
Кънд скънаїв din леагънъ
Ші веселі не зліді
Май твлді не жжкатъ;
Кънд de гріжі, шъказврі,
Тръде ш'алте къте
Сзпъррърі амаре
Nimік нв штіеамъ,
Аѣ трекът преа юте
Ш'а вінтъ фечоріа,
Че тъ въгъ 'п жжгъл
Чел греѣ dѣ ювацъ.

'Лат пвртат п ачеста
Сзспіньнд din свфлеть
Жи вразда домпнаскъ
Къ меріндеа теа.
Бтерімі лаці таре
Май ті съ српаръ
Прип сарчіна аспръ
Сзб каре үштіеамъ.
Лвкрам зіоа поаптеа
Не 'пчетат ла Domпвл,
Кърві ші стрътомпвл
Прекът тортвіт татъ,
Пептр'о тошіоаръ
Че тілай лъсат тіе
Іаѣ сложіт жи тоате,
Пъпъ чё-а 'пвръпітъ.
Danії къте тоате
Пептрэ к'авеам касъ,
Пзціпъ тошій,
Сінгбр ле пльтеамъ.
Ші актм портъ повара
Че каде не цеаръ,
Dap касъ тошіе
Астъзі нв тай амъ.
Невастані фльтъндъ,
Къ ирпквзл 'п враще,
Оарбекъ не зліді
Чершінд афъпостъ.
Інітамі съ ръпе,
Кънд къдег ла ѹрнъ
Ші ла цервл, каре
Првочі 'ті ва ръпі,
Къчі черіба е рече,
Пътънтул е зmedъ,
Ші 'п каса теа-калдъ
Алтвл саѣ въгатъ.
A веніт спыїа
Къ контракте фалсе,
Ші т'аѣ dat афаръ
Din tot ч'ам автъ.
Алергаів жикоаче
Алергаів жиколо,
Dap' жи фз зъдарнікъ
Tot пашвл фъкетъ;
Къчі е гівачів Domпвл
Ші 'ті врешті віда, —
Ш'аша еў френгате
Nв воїв тай гъсі.
Акѣт спыпет фрате
Май е къ птіпдъ,

Съ штів чо съ зікъ
Ферічіреа та??
Кънд тоатъ пъдејдеа
Дѣ амі хръпі конії,
Міаѣ періт deodatъ
Ші свот чершіторів!!

Феріхаза, дн 20! Ноемвре 1851.

М. П.

СПІЧЕ ДЕ ЛЕКТБРЪ.

Нз ждека пе бтепі дзпъ чеса че ворбеск еї,
чі дзпъ фантеле лор. Тот ашea zicece ші Ісъ:
Din фантеле лор жі веді квопште пе еї.

Нз жикврка пе пітіпі жп чертеле тале прівата,
жись пічі тв съ пз те аместечі пічі одатъ жп
чертеле алтора. Кнігте.

Іа сама квт аиці трандафірі (роселе), пентръ
ка съ пз те жіргіппе спінії лор. Лафонтене.

Тоте флоріл еспот пліне de тіере, жись піті
алвіна афль дзлчеаца жп тръпселе. Готе.

Чел каре фаче тот пітіай чеа чеї плаче лзі,
раръ ва фі фъкънд чеа че треве. От таре есте
ачела, каре есте жи старе de а'пі жіфрънде воін-
да, ші каре пічі одатъ пз вреа чеа че піте, да-
къ ачеаста пз корръспанде тіндеі съпътбосе ші
дрептъцій. Оксенштірп.

Бльндещеа totdeazna аре дрент, тъпіа пічі
одатъ. Ресо.

Жітръ тоте есте о кале тіжлочій. Mintea
съпътбось а отвлій о афль вшор, патіма пічі одатъ. X. Чокке.

Се зіче кв тóть дрептатеа, квткъ адевърата
торалітате се пъстрайзъ пітіай жп школа пъка-
ззрілор, еар о ферічіре жіделюгъ се префаче вшор
жітръзп скопвл ал торалітъцій. Шіллер.

Чине есте от лівер? Ачела каре респектеа-
зъ ліцеа, каре пз о калкъ пічі одатъ, каре пзші
жікірдъ воінда престе чеа че пзі стъ жп пітіп-
шъ, — ачела есте отвлі лівер. Ніффел.

Жіцелептъл есте вльнд, ел сімте, ел аре по-
вілітатеа інімет; ел штіе че квтпліт піте отвлі
рътъчі; дечі ел ждекъ пе алдій кв вльндеще, іар
не сінеші аспр. Фрідерік II.

Чел кв тревбінде тай пзшіне, есте чел тай
апропе de zei.

Отвле, квпштете пе тінеджсці! Атъта есте
тогъ жіцелепчвреа. Іаг.

Фіекаре от аре токта пе атъта дешергъчвне
(звітате), пе кът жі ліпсеште мінтеа ші търіа
жідекъцій. Swift.

Ізвіпі бтепі свот ашea жіцелепцій, пентръ
ка съ ле пракъ тай твлат о дефаітъ фолосітбрóе,
де кът о лафъ жіцелльтбрóе. Dela Rochefoucauld.

Свіпшареа че рóde ла фірвл віецеї, кавтъ тог
съ се асквонъ. Madame Cottin.

Чел каре п'а пътіміт жіодатъ, пз штіе пі-
тік; ел пз квпштє пічі ферічіре, пічі десастръ
(непорочіре), ел пз квпштє отенімеа ші пічі кіар
пе sine. Фепелой.

Жі тоді бтепі се афль зп болд (instinct)
секрет de a се фаче деспот, пентръ къ фіе каре
от дорешите тай твлат сеаў тай пзшіп а фаче пе
алдій ка съ адаоце ла ферічіреа лзі. Helvetius.

Свот кліпітє (моменте), жп каре пої фъръ
съ воіт, пе арътът ашea квт світет. Hippel.

Штерцці лакрътіліе првочілор. Плоіа преа
твлатъ стрікъ ла флорі. Jean Paul.

БІБЛІОГРАФІЙ.

Чел тай побе лециврі де ватъ, іаръ тай ап-
тіт таріфа жіппрътіаскъ пе адвче пі ачел фо-
лос жіведерат, къ дела I. Февр. а. к. жілітє
кърділе рошъпешті пз пітіай свот сіферітє а ін-
тра жп топархій, чі пе лънгъ ачеаста пічі тай
свот тратате ка тарфъ опрітъ, преквт се тратате
жп пітіреа таріфеі векі каре се десфіпцій. Де
ачеа жікъ ші пъпъ аквт се dede воіе а се тра-
це жікібче кърді рошъпешті de тóть пласа ші
аптіт аічі ла Брапов се афль de вънзаре ла лі-
врерія Длзі W. Némethi тай твлат феліврі де
кърді; тот пріп Длзі се пот адвче ші алтеле.
Дечі се траце пріп ачеаста лівареа амітє а допі-
торілор de а квтпра кърді рошъпешті, ка жп прі-
вінца ачеаста съ се адресезе deadрептъл ла аічі
пітітвя ліверрів.

Жісчіпціаре тай deanропе десире прецівл ші
фелівл человор адвсе кв таре гревтате de Ped. се
ва фаче din партеа пітіглій ліверрів.